

УДК 342.95
DOI: 10.31733/17-03-2023-611-612

Нікіта ХМУРІНСЬКИЙ
курсант факультету №4
Харківського національного
університету внутрішніх справ

ВПЛИВ КОРУПЦІЇ НА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Корупція є серйозною загрозою для національної безпеки та оборони України, особливо в умовах воєнного стану. Вона порушує закони, підриває довіру до держави та владних структур, зменшує ефективність використання ресурсів і призводить до значних втрат для економіки та людських життів.

Під час воєнного стану, коли країна знаходиться у стані війни або загрози воєнного нападу, корупція може стати надзвичайно небезпечною. Недостатність ресурсів та засобів, що передаються на підтримку національної безпеки та оборони, може стимулювати поширення корупції серед посадовців, що відповідають за закупівлі, розподіл коштів, а також за контроль та нагляд за військовою діяльністю [1].

Корупція може призвести до того, що значна частина виділених на оборону коштів буде витрачена неефективно або зовсім не буде спрямована на потреби військових. Наприклад, посадовці можуть завищувати ціни на закупівлі, використовувати фіктивні компанії для отримання грошей, або взагалі не здійснювати потрібні закупівлі. Крім того, корупція може впливати на ефективність військових дій. Наприклад, у випадку, коли військові не отримують необхідного спорядження та зброї через корупційні схеми, вони можуть бути менш ефективними в бойових діях. Також корупція може призвести до того, що військові розташовуються в менш вигідних позиціях, або їх розташування стає відомим [2].

Україна вийде з війни в ситуації, коли її антикорупційна інституційна база буде слабшою, ніж була до війни [3]. Також в країні стане менше експертів-антикорупціонерів, і вона, якщо країні дотримаються своїх обіцянок щодо відновлення України, буде буквально завалена іноземною матеріально-фінансовою допомогою. Існує ще один важливий елемент, який також впливатиме на корупційний ландшафт країни після війни: прийнятність корупції як можливого засобу вирішення проблем буде принаймні такою ж високою, як і до війни, особливо щодо високого рівня корупції. Підсумовуючи, можна сказати, що після війни Україна зіткнеться зі значно підвищеними корупційними ризиками з послабленням антикорупційної бази. У цьому немає нічого нового; це траплялося в кожній країні, яка коли-небудь брала участь у збройному конфлікті.

Як передумова для успішної боротьби з корупцією, спеціалізовані українські антикорупційні агенції мають якнайшвидше запрацювати на повну потужність: повернувши свій персонал з полів боїв, набравши необхідний новий персонал і перейшовши з «воєнного режиму» у бізнес-режим [6].

Оскільки громадянське суспільство в Україні є надзвичайно важливим і потужним гравцем у боротьбі з корупцією, його участь у цих заходах, а також його повернення до «нормального життя» буде надзвичайно важливим. Проте неурядові організації просто не зможуть досягти свого довоєнного рівня діяльності без значного фінансового внеску з боку внутрішніх і міжнародних донорів, багато з яких припинили своє фінансування під час війни. Навіть якщо необхідні кошти будуть доступні, потрібно знайти спосіб залучити неурядових антикорупційних експертів, які через війну були змушені залишити свою антикорупційну діяльність [4].

Сьогодні Україна перебуває в дуже складній ситуації, і країна, її народ і влада заслуговують на всю можливу допомогу. Однак об'єктивно приплив іноземної допомоги також збільшує ризики корупції. Хоча Україну не можна звинувачувати ні у війні, ні у підвищенні корупційних ризиків, боротьба з корупцією в країні – це виключно відповідальність її уряду. Уряд має підготувати країну до боротьби з корупцією відразу після війни або навіть раніше, а також готувати протистояти як старим, так і новим корупційним ризикам. У цій сфері країна також потребуватиме міжнародної

допомоги [5].

Підсумовуючи, у світлі руйнувань, з якими зараз стикається Україна, мабуть, надзвичайно важко зберігати холоднокрівність і планувати будь-що, включно з поточними та майбутніми зусиллями по боротьбі з корупцією; однак іншого способу забезпечити максимальну ефективність будь-якої майбутньої антикорупційної діяльності немає. Будь-які помилки, зроблені в цій сфері з будь-якої причини, сентиментальної чи іншої, будуть використані корумпованими особами та іншими безпринципними ворогами України. Цього слід уникати будь-якою ціною, тому міжнародні донори, український уряд і український народ повинні підготуватися до наступної битви, цього разу проти корупції. Вони повинні бути готові робити це відповідно до найкращих міжнародних стандартів і передової практики – професійно, неупереджено та суворо. Будь-яке відхилення від такого підходу матиме дуже шкідливі та дорогі наслідки як для України, так і для міжнародної спільноти.

1. War and Corruption in Ukraine. Home Page. URL: <https://doi.org/10.30709/eucrim-2022-007> (дата звернення: 02.03.2023).

2. Fighting Corruption in Wartime Ukraine. Wilson Center. URL: <https://www.wilsoncenter.org/blog-post/fighting-corruption-wartime-ukraine> (дата звернення: 02.03.2023).

3. EUAM UKRAINE: European Union Advisory Mission for Civilian Security Sector Reform in Ukraine - Civilian Mission | EEAS Website. EEAS | EEAS Website. URL: https://www.eeas.europa.eu/euam-ukraine/euam-ukraine-european-union-advisory-mission-civilian-security-sector-reform-ukraine_en (дата звернення: 02.03.2023).

4. CSIS Briff against European union advisory of Ukrainian anti-corruption mission Website. URL: https://csis-website-prod.s3.amazonaws.com/s3fs-public/publication/221108_Lohsen_anti_corruption.pdf?VersionId=b4Src1syzltAtGEWIAE8q7greJVVOxL9 (дата звернення: 02.03.2023).

5. EUAM UKRAINE: European Union Advisory Mission for Civilian Security Sector Reform in Ukraine - Civilian Mission | EEAS Website. EEAS | EEAS Website. URL: https://www.eeas.europa.eu/euam-ukraine/euam-ukraine-european-union-advisory-mission-civilian-security-sector-reform-ukraine_en (дата звернення: 02.03.2023).